

Materiaalit ja värit

- Rakennusten materiaalit ja päävärit on esitetty alueittain liitekartassa. Annetut värikoodit ovat ohjeellisia.
- Päävärin lisäksi voidaan käyttää vapaasti valittavia tehostevärejä ulko-ovissa, parvekekaiteissa, säleiköissä sekä muissa yksityiskohdissa.
- Julkisivun tulee olla materiaaliltaan yhtenäinen. Päädyissä sama materiaali on ulotettava räystäääseen saakka.
- Rinnetaloissa julkisivuverhous toteutetaan porrastamalla siten, ettei synny ylikorkeita sokkeleita.
- Piharakennuksissa tulee olla päärakennusta pienempi runkosyvyys ja korkeus. Piharakennuksen pintamateriaalit ja värit sovitetaan päärakennukseen.
- Alueen rakennuksiin ei suositella kapeita ritilöityjä tuuletusluukkuikkunoita tai erityisen runsaasti koristeltuja vuorilautoja.

Puuverhoukset

- Samassa julkisivussa ei tule käyttää usean suuntaista laudoitusta.
- Puupinnat tulee peittomaalata.

Tiiliverhoukset

- Tiilien tulee olla sileäpintaisia, lohkopintaisia ei sallita. Tiilipintaan saadaan elävyyttä valitsemalla tiili, jossa on sävyvaihteluja.

Rapatut julkisivut

- Rapatut julkisivut tulee käsitellä sileäksi hiertämällä. Elävä pinta tehdään halutessa jättämällä hiertojäljet näkyviin. Karkea erityisen voimakasprofiilinen pinta tai pinnan dekorointi ei ole sallittua.

ENERGIATALOUS

- Energiatohokkaan ja –taloudellisen rakennuksen perustekijöitä ovat rakennusosien hyvä lämmöneristävyys (katto, alapohja, seinät, ikkunat, ovet), rakennuksen ulkovaipan ilmapitävyys, hallittu ilmanvaihto ja lämmön talteenotto ilmanvaihdon poistoilmasta, energiatohokkaat kodinkoneet ja valaistus.
- Pientalon elinkaaren ympäristökuormituksesta 80–90 % aiheutuu käytönaikaisesta energiankulutuksesta. Ympäristökuormitus vähenee kun tarvittava lämpöenergia hankitaan uusiutuvilla energialähteillä, kuten puu, aurinko tai maalämpö. Sähkölaitteiden energiankulutukseen ja valaistukseen kannattaa kiinnittää myös erityistä huomiota, sillä sähkölaitteiden kulutus on noin 30 % kotitalouden energiankulutuksesta.
- Matalaenergia- tai passiivienergiatalon rakennuskustannukset saattavat olla jonkin verran korkeammat kuin tavallisen talon, mutta parannetun lämmöneristykseen lisäkustannukset voidaan säästää esim. kevyemmässä lämmitysjärjestelmässä ja lämmitysenergian säästöissä. Hyvin eristetty talo on pitkällä aikavälillä edullisin ratkaisu.

ASEMAKAAVAN KERROSLUKUMERKINNÄT

Asemakaavassa on määrätty rakennusten kerrosluvut. Ne on merkitty tonttikohteisesti kaavakarttaan. Ruoholampi IV- alueella on talot osoitettu rakennettavaksi seuraavin kerrosluvuin:

I
Tontille on rakennettava yksikerroksinen rakennus.

II
Tontille saa rakentaa kaksikerroksisen rakennuksen.

1/2r II u 1/2
Tontille on rakennettava kaksikerroksinen rakennus.

1/2r II u 1/2

Rinteeseen sijoittuva rakennus, josta rinteen alapuolelta katsottuna näkyy kaksi kerrosta ja päällä ullakko.

- 1/2r tarkoittaa, että alin, rinteesessä oleva kerros sisältää kerrosalaan laskettavaa (pääkäyttötarkoituksen mukaan) tilaa enintään puolet toisen kerroksen alasta.
- u1/2 tarkoittaa, että ullakkokerros voi olla enintään puolet pääkerroksen alasta. Ullakko määritellään kerrokseksi, joka on julkisivun ja vesikaton kulman yläpuolella ja enintään 45° kohoavan todellisen tai kuvitellun vesikaton alapuolella.

Tontin korkeusolot huomioiden voidaan kaavassa aneetuista kerrosluvuista poiketa, mikäli suuria maaston täytöjä tai leikkauksia ei suoriteta.

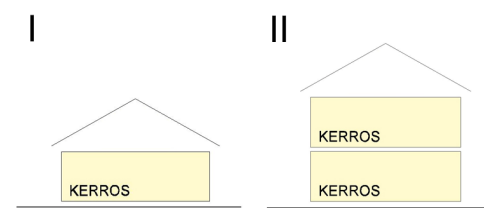
PYSÄKÖINTI JA HUOLTO

Autopaikoitus

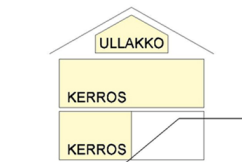
- Etupihalle sijoittuvat sisäänajotie ja vähintään yhden auton seisontapaikka. Tontille johtava ajoväylä on mahdollisimman lyhyt ja selkeästi rajattu.
- Autotalli- tai katos suositellaan rakennettavaksi omana rakennuksenaan. Sitä ei sijoiteta kiinni katutilaan vaan se sijaitsee vähintään 5 metrin etäisyydellä kadusta. Tästä poikkeuksena on Märkälänkaari, jossa autotallin tai –katos voi sijoittaa eräissä tapauksissa kiinni katualueen rajaan tai kahden metrin päähän rajasta. Autotallin- ja katosten tulee sijaita kaavassa määrätyn rakennusalan sisällä.
- Asemakaavan mukaiset autopaikkanoimit ovat AO- ja AR-alueilla 2 autopaikkaa asuntoa kohden.
- Autotalli tai –katos on suositeltavaa sijoittaa erilliseen rakennukseen, jolloin sitä voidaan hyödyntää pihatilan rajaamisessa.

Jätehuolto

- Roskien säilytyspaikka ja ulkovarastointi on suojattava aitauksella ja se voidaan sijoittaa autotallin/–katos ja ajoneuvoliittymän yhteyteen.
- Jäteauton on päästävä vähintään kolmen metrin päähän siirrettävistä jätteistöistä.
- Jäteastioiden siirtämiseen käytettävien alueiden ja väylien tulee olla riittävän kovapintaisia ja tasaisia ja kaltevuuden enintään 1:10.
- Kompostori tulee sijoittaa vähintään 4 m etäisyydelle naapurin rajasta. Mikäli tästä poiketaan tulee asiasta sopia kirjallisesti naapurin kanssa.

1/2r II u 1/2

Tekninen toimi | Rakennusvalvonta

PL 173 , 53101 Lappeenranta | Brahenkatu 5 A, 3. krs. | puh. (05) 6161 | faksi (05) 616 2907

rakval.kirjaamo@lappeenranta.fi | www.lappeenranta.fi

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

RUOHOLAMMEN IV- ALUEEN RAKENTAMISTAPAOHJEET

YLEISTÄ

Rakentamistapaohjeiden tarkoitus

- Nämä rakentamistapaohjeet koskevat Lappeenrannan Ruoholampi IV - asemakaava-alueella. Rakentamistapaohjeet ovat viranomaisen kanta suositeltavasta rakentamisesta alueelle. Ohjeet täydentävät asemakaavaa ja pyrkivät edistämään yhtenäisen, omaleimaisen ja laadukkaan asuinalueen muodostumista sekä asukkaiden viihtyisyyttä. Ohjeisto ei käsittele Ruoholammen koulukorttelia 116 eikä sen viereistä kerrostalotonttia korttelissa 117.

Rakentamistapaohjeiden sisältö

- Alueen perusrakenne ja rakennusten sijoittelu on määrätty asemakaavassa ja siihen liittyvässä havainnepiirroksessa. Rakentamistapaohjeet antavat suosituksia maaston ja kasvillisuuden käsittelystä sekä rakennusten ja pihajärjestelyjen ulkoisesta ilmeestä.

Lappeenrannan kaupungin teknisen toimen laatima *Pientalorakentajan opas* sisältää runsaasti rakennushanketta koskevia yleisiä ohjeita ja käytännön neuvoja. Oppaan saa veloituksetta rakennusvalvonnasta tai kiinteistö- ja mittausosastolta.

Ennakkoneuvottelu rakennusvalvonnan kanssa

Ohjaustoiminnasta vastaa kunnan rakennusvalvonta. Ohjeita voidaan rakennusvalvonnan suostumuksella perustelluista syistä poiketa.

- Neuvottelut rakennushankkeesta ja rakennusten ulkoasua koskevista vaatimuksista kannattaa aloittaa mahdollisimman varhain Lappeenrannan rakennusvalvonnan kanssa. Tällöin rakennusluvan hakemisen yhteydessä ei enää tule yllätyksiä, jotka voisivat viivyttää rakentamisen aikataulua.
- Rakennuslupa koskee myös pihajärjestelyjä.

Suunnittelijan pätevyys

- Rakennus- ja erityissuunnitelmien laatijalla tulee olla rakennushankkeen laadun ja tehtävän vaatimuksen edellyttämä koulutus ja kokemus (Maankäyttö- ja rakennuslaki 123 §). Rakennusvalvontaviranomainen toteaa suunnitellun vaatimuksen suhteessa rakennushankkeen ominaisuuksiin ja ympäristön asettamiin vaatimuksiin. Pää- ja rakennussuunnittelijat ilmoitetaan rakennuslupahakemuksessa.

TONTTIEN SUUNNITTELU

Yleisperiaatteet

Tontin ominaisuuksiin on hyvä tutustua huolellisesti eri vuorokauden- ja vuodenaikoina. Huomioitavia seikkoja ovat esimerkiksi pienilmasto (ilmansuunnat, auringonvalo, tuulen suunnat), maastonmuodot, kasvillisuus, puusto, maaperä, kivet sekä muut suunnitteluun vaikuttavat elementit.

Tekninen toimi | Rakennusvalvonta

PL 173 , 53101 Lappeenranta | Brahenkatu 5 A, 3. krs.

puh. (05) 6161 | faksi (05) 616 2907

rakval.kirjaamo@lappeenranta.fi | www.lappeenranta

Tonttien korkeusasemat

- Rakennustyyppi; tasamaa- vai rinneratkaisu, valitaan tontin maaston mukaan. Tarpeettomia maanmuokkauksia tulee välttää. Rakennuksen kerrosluku ja porrastuminen maastoon on määrätty kaavassa. Kaava antaa mahdollisuuden toteuttaa rinneratkaisuksi esitetty rakennuspaikka tasamaaratkaisuna, mikäli se maaston muodot huomioon ottaen tuntuu tarkoituksenmukaiselta.
- Mahdollisesti tarvittavien täyttöjen ja luiskien tulee pysyä tontin puolella. Ajoyhteys kadulle on oltava riittävän loiva; enintään 1:8.
- Pientalotontin rajalta sekä autopaikalta asuntoon johtava kulkuyhteys ja sisäänkäynti rakennetaan Suomen rakentamismääräyskokoelman osan G1 mukaisesti myös liikumisesteiselle soveltuvaksi, jos se maaston muoto ja korkeuserot huomioon ottaen on mahdollista.

Asemapiirros

- Rakennusluvan asemapiirroksessa tulee Suomen rakentamismääräyskokoelman osan A2 ohjeen mukaisesti esittää rakennuksien lisäksi mm. tontin korkeusasemat, pintarakenteet, istutukset, olemassa olevat säilytettävät puut sekä lähiympäristö tontin rajojen ulkopuolelta vähintään 10 metrin etäisyydeltä

Tontin rajaus aidalla tai istutuksilla

- Aidat voivat olla joko pensasaitoja tai lautarakenteisia aitoja. Aidoissa voi olla myös vähäisiä kivi- tai metalliosioita. Lauta-aidat maalataan alueen väriskaalan mukaan.

Tontin rajaus yleisistä alueista

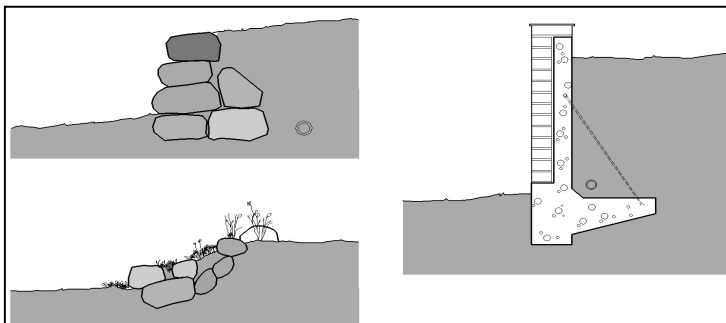
- Katuosuuksittain aitaamisen tulee olla kaupunkikuvan kannalta yhtenäistä.
- Merenlahdentien vastaiset tontin sivut tulee aidata tai rakentaa talusrakennus. Aidan tulee olla vähintään 2,5 metriä korkea ja se toimii yhdessä mahdollisten piharakennusten kanssa meluesteenä.
- Märkälänkaaren vastaiset tontin sivut voidaan aidata enintään 1,5 m korkuisella aidalla.
- Tonttikaduilla ei kadun puoleista sivua suositella rajattavaksi aidalla, vaan istutettavaksi puilla ja istutuksilla. Mikäli kadunpuoli aidataan, ovat aidat enintään yhden metrin korkuiset ja ne toteutetaan katuosuuksittain yhtenäisinä katukuvallisina kokonaisuuksina.
- Kadun ja tontin sekä tontin ja puiston välinen aita vaatii aina rakennusluvan.
- Luonnontilaiseen metsään rajoittuvat tontin rajat kannattaa yleensä jättää aitaamatta.

Tonttien väliset rajat

- Tontit tulisi rajata ainakin osittain viereisistä tonteista 1-1,5 metrin korkuisella aidalla.
- Raja-aidan rakentamisesta tulee sopia kirjallisesti kyseisten naapurien kesken. Tällöin päätetään esimerkiksi aitaustyypistä, kustannusjaosta ja huollosta. Jos raja-aidan rakentamisesta ei päästä yksimielisyyteen, tulee sille haakea rakennusvalvonnasta lupa.

Maaston käsittely

- Maanpintaa ei saa täyttämällä korottaa ja pengertää tarpeettomasti ympäröivää maanpintaa korkeammaksi siten, että siitä aiheutuu haittaa kaupunkikuvulle tai maisemalle.
- Tontin luonnollisen korkeuden muuttamisesta ei saa aiheuttaa haittaa naapuritonteille, katualueille tai muille yleisille alueille. Mikäli tonttia korotetaan, tulee korotukset ja porrastukset sovittaa yhteen naapuritonttien kanssa. Korotuksia voidaan tehdä tukimuureilla, pengerryksillä, luiskilla ja portailla. Muurien materiaaleiksi soveltuvat esimerkiksi luonnonkivet, tiilet, harkot tai betoni. Kasvillisuus pehmentää muurin ulkonäköä. Köynnökset ja laskeutuvat pensaat pehmentävät yleisilmettä.
- Maanpinnan korottaminen ja maaston muotoilu saattavat aiheuttaa olemassa olevan puuston juuristoille veden- ja hapensaantiongelmia. Puulajien sietokyky maanpinnan korottamiseen vaihtelee. Syväjuurisiet puut kestävät täyttöä kohtalaisesti, mutta pintajuurisiet puut, kuten koivu ja kuusi, ovat sille erityisen arkoja.
- Matalaa alle 20 cm täyttää kestävätkä esimerkiksi mänty, lehtikuusi, leppä, saarni ja tammi. Matala täyttö tehdään karkealla ja ilmvalla soran ja mullan (60/40 %) sekoituksella, joka levitetään puun juuristoalueelle. Savipitoista maata ei saa käyttää huonon ilman- ja vedenläpäisykyvyn vuoksi. Puuta ympäröivää pintamaata ei tarvitse poistaa ennen täyttöä. Yli 20 cm:n korotus juuristoalueella johtaa vähitellen puun kuolemaan, ellei täytön yhteydessä tehdä erityistoimenpiteitä. Juuriston hapensaantia parannetaan levittämällä kevytsoraa täytön alimpaan osaan. Ilmava täyttö tulee ulottaa koko juuriston alalle. Pintaan laitetaan 5 cm:n kerros karkeaa soraa. Yli 0,7 m korkeammat täytöt annetaan ammattitaitoisen viherrakentajan tehtäväksi. Vaihtoehtoisesti puiden ympärille voidaan jättää korottamaton alue, joka on tuettu esim. kivillä tai muulla tukimuurilla joko kaltevasti tai jyrkästi.
- Tontilta kaivettavat maamassat tulisi voida käyttää samalla tontilla.

Kuva 1. Esimerkkejä terassoineista tukimuurein.

Vaikutukset vesitasapainoon

- Maaston muokkaaminen voi vaikuttaa maaperään ja pohjaveden virtauksiin. Pintavesien laskusuunnan muuttuessa saattaa rinteeseen alapuolinen maasto kuivua ja sen kasvuolosuhteet muuttua.
- Viheralueisiin rajoittuvien tonttien sadevedet voidaan johtaa viheralueille, joissa kasvillisuus käyttää valumavedet hyväkseen.
- Alavat ja hienoilla, hyvin vettä sitovilla maalajeilla sijaitsevat kohdat tontilla kannattaa hyödyntää istutusalueina. Hienoja maalajeja ovat hieta, hiesu, siltti ja savi.

Istutukset

- Asemakaavassa on määrätty rakennusten, kulkuteiden ja pysäköintialueiden ulkopuolinen osa tontista istutettavaksi. Tontilla jo olemassa olevaa kasvillisuutta voi hyödyntää myös pihakasveina.
- Pihaa suunniteltaessa on lähtökohtana pidettävä olemassa olevaa maaston muotoa, kasvupaikkaolosuhteita ja kasvillisuutta.
- Piha-alueilla kiinnitetään erityistä huomiota reuna-alueisiin; pihan rajautumiseen viheralueisiin, naapuritontteihin ja katuun.
- Suosittelavaa on valita istutettavat kasvit paikallisen kasvupaikkatyyppin mukaan. Alueelle suositellaan valittavaksi alueen luonnonympäristöön kuuluvia kasveja ja puulajeja. Muutoin alueen kotoisaan puutarhamaiseen luonteeseen sopivat esimerkiksi kotimaiset puulajit ja niiden puutarhamuodot, hedelmäpuut, jasmikkeet, syreenit, angervot, marjapensaät, tuomipihlajat, kuusamat ja ruusut.
- Istutukset sijoitetaan niin, että näkyvyys kadulle on riittävä.
- Viheralueisiin rajautuvilla tonteilla maanpintaa ei tule peittää kauttaaltaan ruokamultakerroksella ja nurmella. Nurmi-pintaa suositellaan vain rakennusten välittömässä läheisyydessä. Myös rakennetut kivikot sopivat alueelle.

Puusto

- Tonteilla olemassa olevat puut tai puuryhmät tulisi säilyttää mahdollisuuksien mukaan pihapuina, eikä niitä tulisi tarpeettomasti poistaa. Säilytettävää puustoa valitessa on huomioitava puuston sietokyky ympäristön muutoksille. Monet metsän suojassa kasvaneet suuret puut, erityisesti kuuset, eivät menesty yksittäispuina, jolloin niiden poistaminen on perusteltua. Rakennusvaiheessa puiden rungot ja juuret tulee suojata.
- Puiden istutusta tonteille suositellaan. Puiden valinnassa on huomioitava niiden tuleva tilantarve. Puu tarvitsee karkeasti vähintään latvustonsa verran alaa ympärilleen.
- Tontin kadunpuoleiseen osaan suositellaan istutettaviksi pienikokoisia lajeja kuten pihlaja, koristekirsikkapuu ja omenapuu.
- Suosittelavaa on, että suuret puut sijoittuisivat tontin reuna-alueille. Suuria puita ei tule istuttaa 6 m lähemmäksi rakennuksia eikä 3 m lähemmäksi naapuritontin rajaa.

Pintarakenteet

Liikennealueet

- Tonttien sisäiset ajoväylät ja pysäköintialueet päällystetään asfaltilla, liikenteen kestäväillä betonikivillä tai luonnonkivillä. Karkeaa sepeliä tai kivituhkaa ei suositella.

Kulkuväylät

- Rakennusten sisäänkäyntien edustat ja tontin sisäiset kulkuväylät päällystetään betoni- tai luonnonkivillä. Kulkuväylät voidaan toteuttaa myös askelkivinä, mikäli puutarhaan halutaan luonnonmukainen tunnelma. Oleskelu-alueita voidaan päällystää myös puupinnoitteella.

Sokkelin vierustat

- Rakennusten sokkelin vierustat noin 40 cm leveydeltä päällystetään sepelillä, luonnonkivillä tai kalliomurskeella.
- Sepeli-, luonnonkivi- tai murskealue erotetaan nurmialueesta reunuksella.

Muu piha-alue

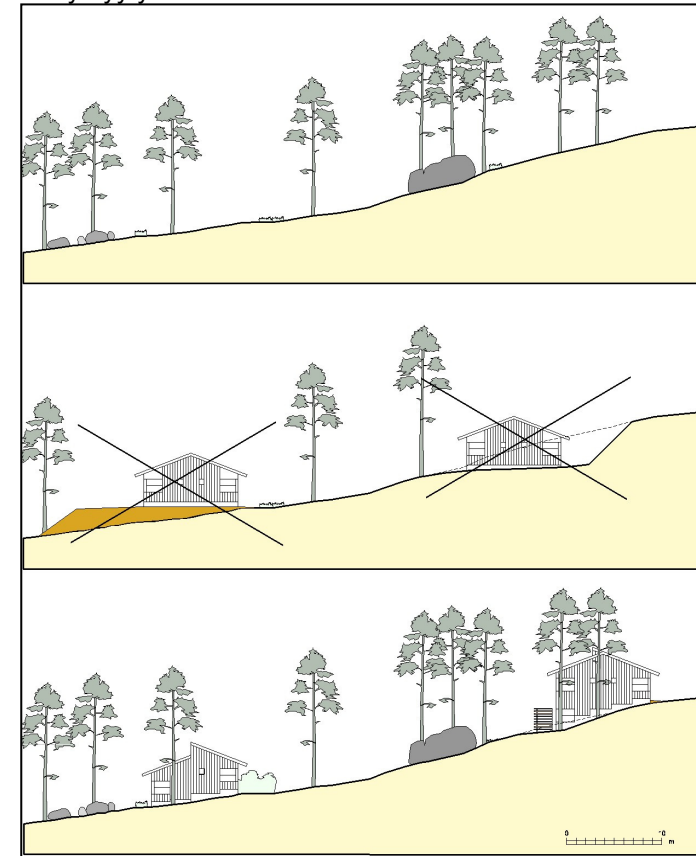
- Rakennusten, istutusten sekä liikenne- ja kulkuväylien ulkopuoliset alueet nurmetetaan tai istutetaan.
- Muulle piha-alueelle voidaan rakentaa myös lauta- tai kivi-päällysteisiä patioita, terasseja tms.

RAKENNUKSET

- Rakennussuunnitelmat tulee luonnosvaiheessa hyväksyttäväksi rakennusvalvonnassa.
- Suunnittelussa tulee huomioida Suomen rakentamismääräyskokoelman osan G1 liikkumisesteisiä koskevat vaatimukset. Liikkumisesteisiä koskevasta vaatimuksesta voidaan perustelluista syistä poiketa, jolloin asia mainitaan rakennusluvan ehdoissa.

Rakennuksen sijoittaminen

- Rakennus tulee sijoittaa asemakaavassa määritellylle rakennusalueelle.
- Havainnepiirros esittää suositeltavan rakennuksen sijoitteluperiaatteen. Perustelluista syistä voidaan havainnepiirroksen periaatteista poiketa. Tällainen syy on esimerkiksi maaston muodon asettamat erityisvaatimukset.
- Rakennuksen sijainti määräytyy aina tontin omien olosuhteiden mukaan. Sijoittelussa tulee pyrkiä mukauttamaan rakennus maaston siten, ettei keinotekoista maaston muokkausta tarvita. Rakennuksen sijoituksessa tulee pyrkiä muodostamaan suojaisia pihajoja lämpimiin ilmansuuntiin; etelään ja länteen. Itärinteeseen sijoittuvilla tonteilla oleskelupiha voidaan suunnata myös itään.
- Rakennusten sijoittelulla voidaan suojata pihaa kylmiltä pohjois- ja luoteistuulilta. Tontin pohjois- ja itäosalle voidaan sijoittaa istutuksia, keveitä rakennelmia tai piharakennuksia. Rakenteiden tulee tyylillisesti ja värikylläisesti sopia päärakennukseen.
- Asuinrakennusten sijoittuminen katuun nähden tulee olla yhtenäisillä katuosuuksilla suunnilleen sama. Tällöin syntyy yhtenäisiä katukuvallisia kokonaisuuksia.

Kuva 2. Rinteen täyttämistä ja leikkaamista tulee välttää (keskellä). Talotyyppin tulee olla maastoon sopeutuva. Alakuvassa vasemmalla 1/2 kerroksen porrastus, oikealla rinteeseen upotettu kellarikerros.

Asuinrakennus

- Rakennuksen sokkelin maanpäällisen osan tulisi olla 40–50 cm korkuinen.
- Huonejärjestelyissä on jokaisen tontin erikoisluonne otettava huomioon. Ilmansuunnat, tonttiliittymän sijainti, olemassa oleva kasvillisuus, maaston kaltevuus ja viettosuunta vaikuttavat talotyyppiin ja huonetilojen sijoitukseen.

Piharakennukset

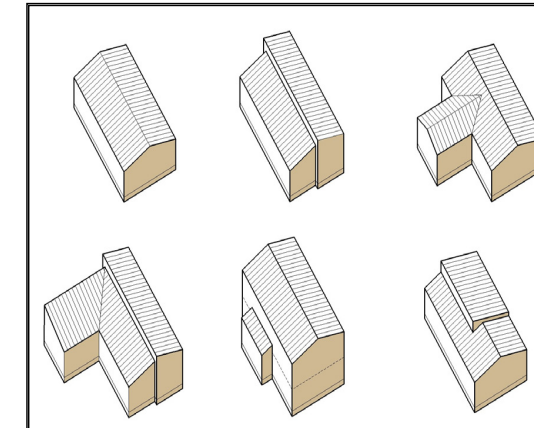
- Tontille voidaan sijoittaa myös piharakennuksia, kuten oleskelu- ja grillikatot tai leikkimökki. Rakennelmat, jotka ovat alle 4 m², saa rakentaa ilman lupaa. Enintään 10 m²:n suuruinen kylmä, tulisijaton ja kevytrakenteinen talousrakennus sekä parvekelasitus saadaan rakentaa ilmoitusmenettelyllä.
- Piharakennus sijoitetaan vähintään 4 m etäisyydelle tontin rajasta tai mikäli se sijoitetaan lähemmäs, tulee siitä sopia kirjallisesti naapurin kanssa. Kaavassa on sallittu osalla tonteista rakentaminen myös lähemmäs rajaa.
- Tontille sijoitettavien katosten tulee olla rankarakenteisia ja lautaverhoiluja. Niiden tulee tyylillisesti ja värikylläisesti sopia päärakennukseen. Katoksen, vajan tai muun vastaavan rakennelman rakentamisesta on aina ilmoitettava kunnan rakennusvalvonnalle.

Kattorakenteet

- Päärakennuksessa tulee olla harjakatto tai sen muunnelma.
- Autokatoksissa ja muissa piharakennuksissa tulee olla harja- tai pulpettikatto.
- Kattokaltevuudet, materiaalit ja värit määritellään erikseen alueittain karttaliitteen selitysosassa.
- Erillisen autotallin/-katoksen tai muun piharakennuksen kattokaltevuus voi olla päärakennuksen kattokaltevuutta loivempi.
- Rakennukset tulee varustaa vähintään 60 cm avoräystäillä (koteloimaton). Räystäät tulee kulkuväylien ja ovien kohdilla varustaa lumiesteillä.

Rakennusten massoittelu

- Rakennuksen perusmassaksi suositellaan suorakulmaista tai L:n muotoa. Siihen voidaan lisätä esimerkiksi kuisti, katos, uloke tai perkola.
- Mahdollisen perusmassasta eroavan siipiosan tulee olla kooltaan selvästi perusmassaa pienempi.
- Sisätilojen valaistukselle ja toimivuudelle on eduksi, kun rakennusmassa on riittävän kapea ja suhteellisen pitkänomainen. Asuinrakennuksen perusrungon leveys ei saa ylittää 8,5 metriä. Enimmäisleveys voi ylittyä kuitenkin lisäosissa.

Kuva 2. Esimerkkejä massoittelusta.